

кончателно легитимирани. Оставаше да се уреди само въпроса за православнитѣ „гърци“ въ Скопската епархия, чиито интереси биха се кръстосали съ тия на поникналитѣ тукъ православни „сърби“. Съ була отъ 1 дек. 1902 г. Цариградската патриаршия рѣшава, щото „грѣко-православнитѣ въ Скопие, съставляющи споредъ наредбитѣ черковна община— частъ отъ Скопската митрополия— да се въздигнатъ въ независима община, самоуправляюща се и имаща правото да организира и ръководи дѣлата си чрѣзъ законно избранитѣ си органи, а именно: съвѣта на старейшинитѣ, черковното настоятелство, ефорията на училищата и т. н. (вижъ цѣлия актъ въ de Jehay, op. cit., p. 208 209).

Тази була на патриаршията, прѣдизвикана отъ ревността да се запазятъ шепата гърци и гъркомани въ Скопската епархия за каузата на елинизма¹⁾, бѣ въ сжщность аргументъ за аспирациитѣ на меншествата и слѣдователно, противорѣчеше на държаното до тогава патриаршеско повѣдение спрѣмо останалитѣ православни паства въ Турция. Първи съумѣха да го експлоатиратъ куцовласитѣ и сполучиха.

Тѣй придобититѣ за сръбската кауза двѣ епархии: Призрѣвска и Скопска, взети нацѣло, обгржчатъ почти цѣлия Скопски или Косовски вилаетъ (подъ юрисдикцията на Призрѣвската епархия се намиратъ още и сръбитѣ въ Шкодренския вилаетъ). Сръбскитѣ епископи на тия епархии, редовно назначавани и инвестирани съ придобивания чрѣзъ патриаршеската ингервенция прѣдъ Портата бератъ, въ административно и сѣдебно отношение се радватъ на сжщата гражданска власть каквато по делегация упражняватъ и другитѣ епархийски глави, зависящи отъ патриаршията: взематъ участие въ вилаетския или санджашки съвѣти, прѣдсѣдателствуватъ духовнитѣ и смѣсени сѣдилища на епархиитѣ си и, въобще, разчитатъ на всички прерогативи, свързани съ функциитѣ имъ възъ основа имперскитѣ закони или наредбитѣ на „Урумъ Миллети“, удобрѣни отъ Портата. Нека добавимъ още, че отъ чисто гражданска гледна точка, нѣкои административни процедури, въведени напо-

1) По-долу ще видимъ, че въ цѣлия Скопски вилаетъ (въ границитѣ на Македония) има само 409 гърци и 67 гъркомани, а въ цѣлата Скопска кауза—215 гърци и 67 гъркомани (за 1912 г.).